

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij &
|| Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e ||
XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.**

**Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas**

[Erfurt], 1519

VD16 E 320

Carolostadius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

Respon: Carolo.

¶ Quod .d.d. in certamine theologico se munit armis gentiliū hoc suo more facit sed questioni mee adhuc nō satisfecit. quero ergo vno verbo vel op^o bonū est totū a deo effectiue vel nō totū effectiue a deo? Si primū concordamus bene. si secundū improbo eius conclusionem.

Eccius

¶ Cum clariss: d. mihi imponit quod in actu theologico me armis munitam gentiliū. dico etsi hoc facerē. armis nō improbatis. arbitror: non dīe mihi vicio dari quod illud mihi cōmune esset cū maximis. et atū vris cum ecclesie patrib: cum ipso etiā S. Paulo. Atū miror quōd hoc tempore ausit mihi tale quippā iponere. dū cautissima tutela theologos quos ipse scholasticos vocat et magnū illud nature miraculū Aristotele deitrem neq; in responsis duarum questionū quidē dedit nisi. Hieronymū. Bernb: et sanctum. Johannem.

¶ Quod vero ex postulat venerandus. d. d. An op^o meritōū sit totū effectiue a deo agit acta. nō em̄ obscure potuit intelligere deum effectiue producere totū opus meritōū sed nō totaliter. quod ex Chrysofomo de cōpunctōe cori dis liquet li. i. Nam possumus etiā his hereticis occasiōē dare fidei causa q; ap̄t̄i et om̄es sancti non ex pposito suo et labore mirabiles facti sunt sed ex gr̄a dei sola. dicent em̄ et quid prohibet oēs fieri tales et. et consequentes. et consensu b. Bernb: vbi sup̄ quod non partim sed mixtim et simul agunt.

Carolo stadus.

¶ Dimissa contrarietate quā d. d. rursus neccit de totaliter et nō totaliter quātū ad. Aristo: in theologico certamine pmet dicat nobis. Die: Neq; em̄ mihi (inquit) cure ē qd Aristoteles sed qd Paul^o doceat li. i. colū. 9. aduersus pelagi.

¶ Secūdo qñ egred: d. d. fatetur opus bonū esse totum effectiue a deo hoc m̄ tendo magis pbare q̄ im. pbare. Probo q̄ hoc dictū p̄ preculā qua Ro. ecclesie quotannis vititur. deus a quo bona cūcta procedunt largire sup̄pletib: tuis vt cogitemus te inspirante que recta sunt et. Clarus est textus qd bona cūcta a deo procedunt et ipse dñs largitur et inspirat rectū cogitatū.

Eccius

¶ Tam obseruand^o d. d. obijcit mihi diuū. Hiero: allegato loco dicentē non est mihi cure quid. Aristo: sed quid Paul^o dicat quāuis hoc loco non sulces periri sicut possem. Aristo: defendendū nec vsus sum hoc actu Aristotele sed nō im. pbatis armis gētiliū me vti posse affirmat et aurū et argētū ab egiptiis velut iniustis possessōib^o accipere. quēad: Origenes factū illud applicat vnde magis Paulus curand^o est cū. Hiero: q̄ Aristoteles.

¶ Deinde assumit Clariss: d. qd cōcesserim bonū op^o meritōū esse totū effectiue a deo. et hoc ipse intēdit probare. rogo d. d. meminerit quā agat personā eius em̄ est nō mea firmare sed improbare. Quare supplicatio ecclesie mihi nō aduersatur sed meā firmat sententiā. Nā bonū a deo largiri asserit et adiutorū dei ponit libe nō excludēdo arbi: Et adiecit quod scholasticū essent om̄es et iudē sententię. adiecit aut̄ post finē h^o probationis hoc idem docto: theo: quos ipse vocat scholasticos sentire d. Carolo: ad hec.

Carolo stadus.

¶ Quis capieoli est qd lib: arbi: causat substantiā actus. et sanct^o spirit^o modū scōr^o aut̄ ita distiguit quātū ad p̄cipalitātē entitatis in bono ope voluntas est causa p̄cipalis. quātū aut̄ p̄tinet ad respectū esse meritōū tūc gr̄a ē p̄cipalis.

Eccius

¶ Quā me dicere opti: theo: quos col: d. d. scholasticos nūcupat. Nō dissentire ab illa Chřana sentētia quin totū op^o bonū sit a deo effectiue p̄ hoc liberi ar: cōcursum et coopationē nō excludētes obsecit mihi clariss: d. duos vñ capieoli mihi nō admodū cognitū. alterū subtilē illū Johan: scōrū in quo etiā diuinus q̄ voluerim sum versat^o. et illa nō sit cōtētiōis sūma qd iste vel alius docto: sentiat sed qd pro veritatē chřana sentire debem^o excusabo si opti: illos viros ne malā aliquā notā icurrāt capoli locū nō citant d. d. et si tā em̄ sensisse idū

ble credo qd fuis manuducto: rā plurib: locis apiffi: tutat⁹ est dnuū volo tho:
aqui: magnū ecclesie lumen in 12. q. 109. maxime art: 6. in. q. 24. de Veritate
in elegāt li: cōtra gēntes li. 3. cū alijs locis vbi sanct⁹ pater vbiq; reliquit z cō:
cedit liberū arbi: nō posse in bonū opus merito: nisi supnaturaliter a deo et
grā morā adducens hīc locis. Hiero: et. Aug: cū auctoritatib⁹ bīble a sacē:
patrib: cōmemo: atis. Qd vero ad Scotū attinet immo ad totā cohortē opti:
theologorū qui sumas theologicas cōmētari sunt debuit clariff: d. locū videre
ordinariū vbi p̄sentis negocii sūma p̄ eosdē ageret qd nō sit disti: 7. p̄mi sed
27. 28. scđi vbi reperit tho: Eg: Alber: Durādū et Sabrele et alios qui cō:
cordi sūa post Petrū longe ar: asserūt li: arbi: sibi relicti sine spālī z supnatū:
auxilio dei posse quidē in opus malū. sed nō in opus bonū adeo qd interio: in:
spiratio dei omne bonū voluntatis morū p̄uentat Ad qd Bonaventura et aliī
notabilissimū adducūt dicit: Aug: dictū cuius ego memini in defēsiōe mea q̄si:
illud sufficit ad totā difficultatē que hinc inde cōtrouerti posset. dicit em̄ ppōne
25. Quare ad omnes auctoritates p̄ vtrāq; pte inducēdas insignis. Aug: reso:
luto sufficit quā qui nō h̄ facile inter saxū z saxū p̄clitā. B em̄ ē artis reddere
singula singulis. Aug: dicitū ē illud de ecclesiasti: dogmatib: c. 21. z repetit illd
idē libro de spū. In cū salutis n̄re deo miserāte habē⁹. vt acquiescam⁹ saluti:
sere inspiratiōi n̄re potestatis est. vt adipiscamur qd adquirecēdo admonitiōi
cupim⁹ dnuū muneri: est. vt nō labamur in adepto salutis munere n̄re potes:
tatis est et dnuū pariter adiutoriū. Vbi. f. Bonanēt: z aliū Aug: quorū volunt
fecisse grad⁹ reddēdo singula singulis. quāuis b. Bern: colū. 15. solū triū mem̄s
nerit p̄mo inītiū est dei. scđo acquirere vel cōsentire inspiratiōi est voluntatis
Zerito grā est solus dei z p̄ illo gradu debet intelligi. b. Bern: cū colū. inq̄
deus auctor est salutis. It. ar. est t̄m capax. naz capacitātē ibidē refert Bern: nō
ad op⁹ bonū sicut induit d. d. sed ad gratiā ad illū. 3. gra: b. Aug: subdit em̄
nec dare illā nisi deus nec cape nisi li. ar. p̄derādo illā sc̄ salutē de qua loquit̄
Bern: sic li. arbi. est t̄m capax. Quare d. d. in sua defēsiōe ob hoc qd dictum
Aug: laudabile laudari frustra m̄bi inturia qd sanctas lacerare scripturas
scđos cōmōderē ecclesiasticos z meā admirat̄ impudentiā qd Aug: adeo ad:
uerse citem dū t̄m nullibi memnerit h⁹ locū Augustini: Ex quib: inq̄dissimū est
optimos z celestiss: theologos quos scholas. vocat recte grāz p̄tra pelagi: ad:
struxisse z li. arbi: nō abstrulisse actiuitatē. peto t̄m p̄bari a clariff: d. d. vt probet
p̄tra scho: vel me li: arbi. se h̄re pure passiue ad opus bonū meritolum.

Carolo stadus.

¶ Quātū ad scho: quos adducit egre: d. d. z solus intelligit aut saltē corūpt.
Nā scōt z capreoli sūa p̄ta est qd hoc qd causat li: arbi: in bono opere pp̄ue
attribuēt li. ar. adeo qd in quibusdā opib: dicit li: arbi: causare substantiā act⁹
que possit cōtinuari donec deus suā grāz infundat. hoc aut̄ ego intendo im. p̄:
bare qd li: ar. absq; grā et absq; fide nullū bonū opus facere p̄t nec quantū
ad substantiā opis nec q̄ntū ad motū vel esse merito: n̄ et ne d. d. elabat e ma:
nib: meis suis circuitib⁹ atq; declarē Aug: z Bern: q̄rū verba adducit et sūas
corumpit. p̄imum quero iterum et peto a d. d. quid illud sit in bono opere
quod causat cū gratia. hoc em̄ docent scholastici. doceat et sp̄sū patronus.

Ecclius.

¶ Scđs illos doctores: Thomā. Bonā: et alios nō modeste mercatores ap:
pellari a clariff: doct: imodice inironatū m̄bi im. p̄perat q̄si solus scholasticos
intelligā doct: et eos corūpā abist. peul ab eccliana modestia h̄m̄ arrogans
sactaria qm̄ nec omnes intelligo nec hos in quibus versor solus sc̄o paratus
semper ab eruditio: ibus doceri sed ad declarationē et expositionē quā tribuit
cla: d. d. sc̄is sc̄oticis et scholasticorū cū li: arbi: dicit esse causāz p̄ncipalē subē:
actiuitā qd voluntas eliciendo illū posset p̄tinuare vsq; dū: de⁹ infundat suā grāz

28

Uil schuffer
biengt er fux

Ecclius. par
tius dñe do:
ctor.

Ecclius qd
ego male pa
trociner mer
catibus